

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO BENDROVIŲ ASOCIACIJA

2021-06-16 Nr. 5-2977

LR žemės ūkio ministrui
Kęstučiui Navickui

Kopija
LR Ministrui Pirmininkei
Ingridai Šimonytei

LR Seimo Kaimo reikalų komiteto pirmininkui
Viktorui Pranckiečiui

LR Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkui
Kaziui Starkevičiui

LR Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkui
Mykolui Majauskui

Dėl tiesioginių išmokų dalies, apimančios pagrindinę tiesioginę išmoką, ribojimo

Šalies viešojoje erdvėje pristatomas išmokų voko perskirstymas pateikiamas supaprastintai, iškreipiama proceso esmė ir tikslai. Tokiu būdu supriešinama visuomenė, dideli ir modernūs, investuojantys į patrauklių, jaunimą pritraukiančių darbo vietų kūrimą kaime žemės ūkio produkcijos gamintojai pristatomi kaip „blogiečiai“, susigrobiantys pinigus į sąskaitas savo asmeniniams poreikiams tenkinti. Taip nėra.

Visų pirma, Lietuva yra ES lyderė, skirianti perskirstymo išmokai (išmokai už pirmuosius 30 ha) didžiausią, net 15 proc. nacionalinio išmokų voko dalį. Tokiu būdu, smulkūs ir vidutiniai ūkiai 2021 m. gaus **daugiau kaip 55 mln. eurų** tiesioginės paramos, kuri kasmet didėjant vokui, dar labiau išaugs. Tai daroma modernių prekinių ūkių sąskata ir, savaime suprantama, neprisideda prie bendro šalies žemės ūkio sektoriaus konkurencingumo didinimo kitų ES šalių, netaikančių šios priemonės, atžvilgiu.

Antra, Europos Sąjungoje tuo pat metu yra taikomos dvi tiesioginių išmokų schemas:

1. Bazinė išmokos schema (BIS), mokama paramos gavėjams aktyvavus teisę į išmoką (daugiausia – senosiose ES šalyse).
2. Vienkartinės išmokos už plotus sistema (VIPS), pagal kurią išmoka yra skiriama, ir sumos, kurią gauna pareiškėjas, dydis priklauso nuo deklaruojamų hektarų skaičiaus (naujosiose ES narėse).

LITHUANIAN ASSOCIATION OF AGRICULTURAL COMPANIES

Kodas 110055327
Tilto g. 35-6,
LT-01101 Vilnius

Tel.: (8-5) 2122248
Tel.: (8-5) 2127688
Faks.: (8-5) 2127696
El. paštas info@lzuba.lt
<http://www.lzuba.lt>

Atsiskaitomoji sąskaita LT334010042400033443
AB DnB bankas
Banko kodas 40100

Taigi, VIPS atveju, išmokos dydis yra kintantis, priklausomai nuo kiekvienais metais deklaruojamų hektarų skaičiaus, kuriems yra nustatomas privalomas kompleksinių paramos reikalavimų laikymasis. Mechanškai pritaikius išmokų mažinimą, dalis deklaruoto ploto paliekama be paramos (skirtingai nuo BIS), kas suponuoja klausimą dėl teisėtų lūkesčių pažeidimo ir privalomų kompleksinių paramos reikalavimų taikymo teisėtumo.

Reglamentu Nr. 1307/2013 numatyta galimybė „toliau taikyti tą sistemą ne ilgiau kaip iki 2020 m. gruodžio 31 d.“. Šis terminas pratęstas pereinamajam laikotarpiui. Būsimuoju BŽŪP laikotarpiu taip pat numatyta galimybė valstybėms narėms tęsti ir BIS schemos taikymą.

Trečia, Reglamentas Nr. 1307/2013 nustato, kad šalys, pasirinkusios perskirstymo išmokos schemą (minėtame reglamente nurodoma, kad pakanka tam skirti bent 5 proc. išmokų voko), turi teisę netaikyti išmokų mažinimo ir ribojimo priemonės. Daugelis ES narių taip ir padarė – pasirinkdamos tik vieną išmokų perskirstymo variantą. Lietuvos, kuri skyrė išmokai už pirmuosius 30 ha didžiausią Europos Sąjungoje I ramsčio lėšų dalį, sprendimas taikyti abi išmokų perskirstymo schemas būtų unikalus ES. Todėl siekiant užtikrinti, kad būtų išvengta neproporcingo poveikio ūkiams, kuriuose sukurama daug darbo vietų, neigiamo ekonominio ir socialinio poveikio kaimo vietovių plėtrai, konkurencingumo praradimo ir kt., turi būti atlikta visapusiška perskirstymo išmokos ir išmokų mažinimo bei ribojimo priemonių taikymo kartu analizė ir galimos pasekmės. Šiame kontekste darbo vietų (išlaidų atlyginimams) ignoravimas taikant išmokų mažinimą ir ribojimą būtų labai nenuoseklus, prieštaraujantis vykdomai regioninei plėtrai, užimtumo ir gyvybingumo didinimui kaimiškose vietovėse ir t.t. Tai prieštarautų Seimo patvirtintoms Vyriausybės programinėms nuostatomis.

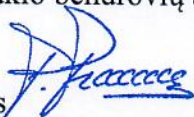
Prašome 2022 metams taikyti išmokų mažinimo/ribojimo ir perskirstymo schemą, analogišką taikytai 2021 metais, o naujam laikotarpiui, t. y. nuo 2023 metų, peržiūrą vykdyti atsižvelgiant į Europos Parlamento, Komisijos ir Tarybos priimtus sprendimus.

Pagarbiai

Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacijos

Prezidentas

Petras Puskunigis

Generalinis direktorius
Jonas Sviderskis